

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วม
ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN DIRECTORS' LEADERSHIP AND ADMINISTRATIVE
PARTICIPATION OF SCHOOL BOARD UNDER THE OFFICE OF CHACHOENGSAO
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

นางสาวสร้อยญา จันทรรูผล

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร. กัญญา เอี่ยมพญา และ ดร. นิวัตต์ น้อยมณี

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate 1) the level of directors' leadership in schools under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2, 2) the level of administrative participation of school committees under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 and 3) the relationship between directors' leadership and administrative participation of school committees. The samples were 310 school committees under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 in the academic year of 2556 B.E. The research instrument used for collecting data was a set of 5-item rating scale questionnaires. Frequency, percentage, mean and standard deviation, the Pearson correlation (Pearson product moment correlation coefficient) were employed for data analysis.

The findings revealed as follow :

1) The directors' leadership in schools under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 as a whole was at a high level, ranking by the mean scores from high to low; there were the aspects of task- based leadership, relation-considered leadership, mixed leadership and criteria-based leadership lastly.

2) The level of administrative participation of school committees under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 as a whole was at a high level, ranking by the mean scores from high to low; there were the aspects of agreement of school's annual plan, curriculum strands related to local's needs, educational mobilization, promotion of community and school relation, reporting of annual school performance, formulating school policy and monitoring of its developmental implementation related to the school plan. The lowest mean score was the aspect of promotion and support equally education given for all human being and developed for their full potentials.

3) The relationship between The directors' leadership and administrative participation of school committees under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 in schools under the Office of Chachoengsao Primary Educational Service Area 2 was significantly positive correlation at the highest level ($r_{xy} = .963$) of .05 respectively.

Keywords : Administrator's leadership, Administrative participation, School committee

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2556 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน รองลงมา คือ พฤติกรรมผู้นำแบบพิจารณาสัมพันธ์ พฤติกรรมผู้นำแบบผสมผสาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมผู้นำแบบเอาเกณฑ์

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รองลงมา คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา กำหนดนโยบายกำกับ ติดตาม และการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

3) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .963$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา, การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีหลายประเทศได้ตระหนักถึงปัญหา และผลกระทบด้านการบริหารจัดการศึกษาได้มีการเคลื่อนไหวในการนำแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และการกระจายอำนาจทั้งในด้านหลักสูตร งบประมาณ และบุคลากรทางการศึกษา มาใช้อย่างกว้างขวางขึ้น สำหรับประเทศไทยมีการบัญญัติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ซึ่งมีสาระสำคัญที่ก่อให้เกิดการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาโดยเฉพาะในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณการบริหารบุคลากรและการบริหารทั่วไปไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรงโดยที่หลักเกณฑ์และ

วิธีการกระจาย อำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎกระทรวง การกระจายอำนาจ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 5) สถานศึกษาจะมีความคล่องตัวในการบริหารและมีอำนาจในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของตนเองได้มากขึ้นตามแนวคิดการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management : SBM) นอกจากนี้ในมาตรา 40 ยังกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้เน้นความสำคัญของการศึกษา โดยบัญญัติไว้ใน มาตราที่ 80 ว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา ในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อ

พัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึง ประโยชน์ ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2553 หน้า 6)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับใช้ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทางการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา หลักการมีส่วนร่วมของสังคม ชุมชน องค์กรเอกชนต่างๆ และการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษามาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา ของแต่ละสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547ก, หน้า 4-5)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้ระบุถึงการมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนได้มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา การสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน รวมทั้งการระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อการศึกษา เพื่อสนองต่อความต้องการของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน แม้ว่านโยบายที่ส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะมีกำหนดไว้ในแผนงานต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน แต่ในทางปฏิบัติกับพบว่านโยบายดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้ ฉะนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะนอกจากจะสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศที่เน้นการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังเป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในชุมชนร่วมกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถจัดการศึกษาให้ตอบสนองต่อ

ชุมชนได้ และยังลดการพึ่งพิงการสนับสนุนจากรัฐบาลลง และเป็นการระดมทรัพยากรในชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาได้ตรงกับความต้องการของชุมชนมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555, หน้า 13-14) จากงานวิจัยพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำให้สถานศึกษากับชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ประกอบด้วย การนำสถานศึกษาสู่ชุมชนโดยสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การสร้างความศรัทธาของผู้บริหารและครู ประการที่สามการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษาโดยสถานศึกษาให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา (สุวิชา วิริยมานูญษ์, 2554, หน้า 116)

การบริหารการศึกษาถือได้ว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งเพราะความเจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้าและเสถียรภาพของชาติ ทั้งทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และการทหารล้วนขึ้นอยู่กับคุณภาพและเสถียรภาพของชาติ ปัจจุบันการบริหารการศึกษามีส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้องค์การหรือหน่วยงานประสบความสำเร็จมีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นั่นคือ บุคคลทำหน้าที่เป็นผู้นำเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาในสถานศึกษา หัวหน้าสถานศึกษาไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร เช่น ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการต่างมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารงานของสถานศึกษาที่จะต้องแสดงบทบาทของผู้นำในสถานศึกษาที่มีหลายรูปแบบ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารจะต้องเป็นบุคลากรหลักในการประสานสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้กิจกรรมต่างๆ สามารถดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่นและเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายอยู่ที่ประสิทธิภาพของการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างน้อย 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 32)

ผู้บริหารในสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงาน เพื่อให้สถานศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งผู้บริหารนอกจากจะมีลักษณะต่างๆ ที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้บริหารทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ มีบารมี มีอำนาจที่น่าเกรงขาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้อาวุโสก็ตาม แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้เลยก็คือ พฤติกรรมผู้นำที่จะต้องนำพาสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปสู่การพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษาชาติ พฤติกรรมผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ

ผู้บริหารในสถานศึกษาในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้นำเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้นำยังเป็นผู้สร้างค่านิยม แรงบันดาลใจ และความเชื่อ รวมทั้งต้องสื่อสารค่านิยมและความเชื่อดังกล่าวสู่ผู้ตาม การสร้างความมีส่วนร่วมของชุมชน พฤติกรรมผู้นำต้องมีความสัมพันธ์กับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษาที่ประสบกับอุปสรรคจนไม่สามารถบริหารงานได้ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพราะผู้บริหารมีวิธีการบริหารงานที่แตกต่างกันและมุ่งบริหารงานตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้ (Lipham & hoch, 1974, p. 34)

เพื่อประสิทธิภาพของงานในองค์กร มีความจำเป็นต้องให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญสูงสุดในการจัดการศึกษา เพราะคุณภาพการศึกษาที่ได้จะสะท้อนถึงคุณภาพของสถานศึกษาโดยตรง นอกจากนี้ “ความเป็นนิติบุคคล” ยังส่งผลให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้ดีขึ้นครอบคลุมทั้งแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้มีองค์คณะบุคคล หรือคณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้น การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ “กำกับส่งเสริม และสนับสนุน” สถานศึกษาได้ดั่งนั้น จำเป็นต้องมีการกำหนดบทบาท อำนาจ หน้าที่ให้ชัดเจนมีองค์ประกอบที่เหมาะสม และจะต้องมีศักยภาพทั้งความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ตระหนักในความจำเป็นและความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงสนับสนุนให้มีการศึกษา “สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ขึ้นเพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 16)

กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของบุคคลในชุมชนและต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้มีตัวแทนแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียนในทางสร้างสรรค์ให้ประชาชนทั้งหลายได้รับทราบ เป็นผู้ประสานงานช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งได้เข้าไปร่วมดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน และช่วยแก้ไข้ปัญหาของโรงเรียน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กฎกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 โดยให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างน้อยโรงเรียนละ 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทในการกำหนดนโยบายแผนแม่บทแผนพัฒนาโรงเรียน ให้คำปรึกษา เสนอแนะ มีส่วนร่วมในการบริหารการเงิน งบประมาณแสวงหาให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งประสานงานกับองค์กรภาครัฐ เอกชน และเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอีกด้วย จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลที่มีความตั้งใจ เสียสละ อุทิศตน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาประกอบกับมีความสำคัญในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างดียิ่ง หากขาดกลุ่มบุคคล ดังกล่าวแล้วอาจทำให้การจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546ข, หน้า 16-17)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547ข, หน้า 21-22) ได้สรุปสภาพการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารจัดการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนเรื่องบทบาทหน้าที่ บุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการส่วนใหญ่ได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าได้รับการคัดสรรจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ วิธีการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการยังขาดทักษะ และประสบการณ์ เช่น ทักษะร่วมประชุมตัดสินใจ เป็นต้น สถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าคณะกรรมการเป็นเพียงผู้สนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษามากกว่าเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น กรรมการสถานศึกษาส่วนหนึ่งยังคิดว่าการบริหารจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเพียงที่ปรึกษา หรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา การประชุมจึงขาดความต่อเนื่องและความพร้อมเพรียง ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขาดคุณภาพ จึงเป็นจุดอ่อนที่สำคัญของการบริหารจัดการ นำข้อมูลไปใช้ในการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการสถานศึกษาบางส่วนยังขาดความชัดเจนในบทบาทที่จะต้องมีการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2550, หน้า 40)

ดังนั้น พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำในการบริหารงาน จึงเป็นพฤติกรรมที่เป็น การนำองค์การไปสู่ความ

สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารในการบริหารงานนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมที่มีท้องถิ่น ชุมชน หรือตัวแทนที่เข้าไปมีบทบาทร่วมในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนร่วมติดตามและประเมินผลรวมทั้งร่วมรับผิดชอบในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของกลุ่มคนหรือองค์กร ซึ่งทั้งพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงาน และการมีส่วนร่วม นั้นมีความเกี่ยวข้องกันเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ หากผู้บริหารมีพฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานที่ดี และชุมชนได้มีส่วนร่วมในงานดังกล่าว ก็จะส่งผลทำให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลของการปฏิบัติงานในการบริหารงานจนผลสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือเน้นการกระจายอำนาจ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งได้ดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างพฤติกรรมผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ อำนวยประโยชน์แก่การจัดการศึกษา และชุมชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ตามแนวคิด ทฤษฎี ของ เรดดีน (Reddin, 1970, pp. 46-47) ซึ่งมีความสอดคล้องกับบริบท ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ 1) แบบเอาเกณฑ์ 2) แบบพิจารณาสัมพันธ์ 3) แบบมุ่งงาน 4) แบบผสมผสาน
2. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาจากขอบข่าย บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 33-63) ประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการพัฒนา การดำเนินงาน ตามแผนของสถานศึกษา 2) ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ 4) มีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา 5) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 175 โรงเรียน เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา 1,629 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2540, หน้า 27)
 - (1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ปีการศึกษา 2557 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 310 คน
 - (2) ผู้วิจัยแบ่งโรงเรียนตัวอย่างจำแนกตามรายชื่ออำเภอ คือ อำเภอบางคล้า อำเภอพนมสารคาม อำเภอกองเคี่ยน อำเภอสนาชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอรสาสาลี อำเภอแปลงยาว

โดยกำหนดให้แต่ละอำเภอเป็น 1 ชั้น และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาในแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Randonm Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวน คณะกรรมการสถานศึกษา 310 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

2. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การส่งแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งด้วยตนเอง

4. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูล พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

3. วิเคราะห์ข้อมูล การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 67.42 รองลงมา คือ เพศหญิง มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 32.58 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มากที่สุด คือ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 67.42 รองลงมา คือ ปริญญาตรี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 27.74 และปริญญาโท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.84 ประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด คือ ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 31.61 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.77 ประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 21.29 และประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.32 เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลของการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.23$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน ($\bar{x}=4.25$) รองลงมา คือ พฤติกรรมผู้นำแบบพิจารณาสัมพันธ์ ($\bar{x}=4.24$) พฤติกรรมผู้นำแบบผสมผสาน ($\bar{x}=4.22$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมผู้นำแบบเอาเกณฑ์ ($\bar{x}=4.21$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1) ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบเอาเกมท์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.21$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มององค์การที่สังกัดในลักษณะภาพรวมมากกว่าค่านิ่งถึงสมาชิกเป็นรายบุคคล ($\bar{x}=4.31$) รองลงมา คือ ยึดกระบวนการและข้อเท็จจริง ($\bar{x}=4.29$) และรักษาแนวปฏิบัติดั้งเดิม ที่มีอยู่ในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.25$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เน้นการสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรมากกว่าการพูดจากร่วมกัน ($\bar{x}=4.13$)

2) ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบพิจารณาสัมพันธ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในเทศงานสม่ำเสมอ ($\bar{x}=4.31$) รองลงมา คือ มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ($\bar{x}=4.30$) และให้ความช่วยเหลือโดยการแสดงออกด้วยความจริงใจ ($\bar{x}=4.28$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในด้วยเหตุด้วยผล ($\bar{x}=4.15$)

3) ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.25$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการออกคำสั่งมอบหมายงานอย่างเคร่งครัด ($\bar{x}=4.32$) รองลงมา คือ มีการประชุมเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน ($\bar{x}=4.29$) และตัดสินใจโดยเน้นประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\bar{x}=4.28$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.17$)

4) ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบผสมผสาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจเมื่อผลการปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{x}=4.32$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทีมงาน ($\bar{x}=4.28$) และกล้าที่จะตัดสินใจโดยยึดหลักความถูกต้องเหมาะสม ($\bar{x}=4.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ ($\bar{x}=4.13$)

3. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{x}=4.23$) รองลงมา คือ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.22$) และกำหนดนโยบายกำกับ ติดตาม และการพัฒนา การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.21$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริม

และสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ($\bar{x}=4.12$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1) ด้านกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการพัฒนา การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.21$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีความเข้าใจในความมุ่งหมายหลักการของการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ($\bar{x}=4.29$) รองลงมาคือ มีการช่วยเหลือสนับสนุนและขวัญกำลังใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามแผนและมีวิธีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=4.26$) และมีความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.25$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการกำหนดแผนการกำกับ และติดตามร่วมกับสถานศึกษา ($\bar{x}=4.13$)

2) ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.23$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการ หรือยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกิจกรรม งานโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.29$) รองลงมา คือ มีการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.28$) และมีการพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปี กับแผนพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{x}=4.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการพิจารณาความถูกต้องความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้และความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{x}=4.14$)

3) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกับองค์กรการพิทักษ์สิทธิเด็ก ($\bar{x}=4.24$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด ($\bar{x}=4.21$) และมีการสอดส่อง ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายที่พิการ หรือทุพพลภาพหรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ($\bar{x}=4.18$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ($\bar{x}=3.97$)

4) ด้านมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$) เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานวิชาการของศึกษา ($\bar{x}=4.29$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการจัดหาผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเรียน ($\bar{x}=4.28$) และมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=4.21$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.12$)

5) ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการหารายได้ทรัพย์สินและทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.31$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมและกำกับติดตามเพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ศึกษาจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ($\bar{x}=4.29$) และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{x}=4.28$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประชานกรรมการสถานศึกษามีการแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการตามความเหมาะสม ($\bar{x}=4.09$)

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .963$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลิวัดย์ กลิ่นจันทร์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของคณะ สถานศึกษาเอกชนสังกัดสังฆมณฑล นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รพีพรรณ บุญเกิด (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ เกตุอุดม (2554, บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมผู้นำโดยรวมระดับมาก

ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้ให้ความสำคัญในการบริหารงาน โดยทำให้ผู้อื่นทำตามในสิ่งที่ตั้งเป้าหมายให้สำเร็จอย่างเต็มใจและร่วมมือเป็นอย่างดี โดยที่ได้ใช้ ความรู้ ความสามารถ ทำให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือและทำให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจ มีการใช้ความสามารถในการบริหารจัดการและการวางแผนงานที่ดี เข้าใจคนอื่น และมีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาที่ดี มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่าง มีทัศนคติเชิงบวก ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ใจกว้าง เสียสละ ปฏิบัติตนให้เกิดความพึงพอใจและความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับ งามอาจ วรรณวิสิทธิ์ (2554, หน้า 21) พฤติกรรมผู้นำที่ดี ควรมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์มองอนาคตไกลและใช้กลยุทธ์ในการบริหารองค์การไปสู่เป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพแก่องค์การ มีการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่มีความปรารถนาดีต่อสังคมส่วนร่วม และสอดคล้องกับ สุริยน เผือกสกนธ์ (2548, หน้า 13) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา คือ คนที่เป็นผู้ชี้กำหนดทิศทางไปข้างหน้าให้ผู้อื่นปฏิบัติตามโดยอาศัยการพูด การชักนำ หรือการแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้ติดตามมีความศรัทธาในแนวความคิดนี้ 1) มีความรู้ 2) มีความกล้าหาญ 3) มีความเด็ดขาด 4) มีความยุติธรรม 5) มีความเป็นที่เชื่อถือได้ 6) มีลักษณะท่าทีดี 7) มีความขยัน อดทน 8) มีความกระตือรือร้น 9) มีความซื่อตรง 10) มีความคิดริเริ่ม 11) มีความไม่เห็นแก่ตัวและมีความรู้จักตนเองและผู้อื่น จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อยู่ในอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลิวัดย์ กลิ่นจันทร์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ

ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของคณะ
สถานศึกษาเอกชนสังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า
ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ รพีพรรณ บุญเกิด (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย
เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับการบริหาร
งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบ
มุ่งงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ
เกตุอุดม (2554, บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ด้าน
พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากว่า ผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้แสดงพฤติกรรมในการ
เป็นผู้นำองค์การหรือสถานศึกษาให้บรรลุความสำเร็จ โดยคำนึงถึง
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่กำลังเปลี่ยนแปลง
มีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานชัดเจน มีการประชุมเพื่อ
วางแผนการปฏิบัติงาน มีการควบคุมกำกับติดตามตรวจสอบการ
ดำเนินงานตามนโยบาย มีการกำหนดแนวทางการบริหารที่
สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ใช้ทรัพยากรการบริหาร
อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาบุคลากรได้ตรงกับความต้องการ
มีการออกคำสั่งมอบหมายงานอย่างเคร่งครัด ตัดสินใจโดยเน้น
ประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ของงาน และได้เน้นความสำเร็จของงานเป็น
เป้าหมายสูงสุด สอดคล้องกับ เรดดิน (Reddin, 1970, pp. 46-47)
ที่กล่าวว่า พฤติกรรมแบบมุ่งงาน เป็นแบบผู้นำที่ให้ความสำคัญแก่
งานสูง เป็นผู้นำประเภทที่ศตคนให้แก่งานหรือบุคลากร พฤติกรรม
แบบนี้มีลักษณะเป็นการครอบครอง จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้
พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบ
มุ่งงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และอยู่ในอันดับแรก

3. ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อยู่ใน
อันดับสุดท้าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลิวัลย์ กลิ่นจันทร์ (2549,
บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ
ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของคณะสถาน
ศึกษาเอกชนสังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า
ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
สอดคล้องกับงานวิจัยของ รพีพรรณ บุญเกิด (2553, บทคัดย่อ)
ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำ

กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้าน
พฤติกรรมผู้นำแบบเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ขวัญใจ เกตุอุดม (2554, บทคัดย่อ) การศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
พบว่า ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารบางส่วนในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ยังมี
การบริหารจัดการตามระเบียบของทางราชการทำงานโดยขาดความ
ระมัดระวัง มีการสื่อสารเป็นการพูดจกกันมากกว่าลายลักษณ์อักษร
ยังไม่ชอบแก้ไขสิ่งต่างๆ ที่ออกนอกกรอบให้เข้ารูปเข้ารอย มองอดีต
ยิ่งกว่าปัจจุบัน มองการดำเนินงานที่แล้วมามององค์การที่สังกัด
ในลักษณะภาพรวมมากกว่าคำนึงถึงสมาชิกเป็นรายบุคคล
ยึดกระบวนการและข้อเท็จจริง ให้ความสนใจในความสำเร็จของ
งานต่ำ และมีสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานยังค่อนข้างต่ำ จึงส่งผลให้
พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบ
เอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่
ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญทัน นามศิริ (2548, หน้า
172-195) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วม
ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการศึกษา
พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์
เขต 1 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ จำเนียน ตามัง (2548, หน้า 76-78) ทำการศึกษาเรื่อง การมี
ส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร
งานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2
อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการ
มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหาร
งานของสถานศึกษา โดยแยกเป็นรายกลุ่ม พบว่า ผู้แทนผู้บริหาร
ผู้แทนครู และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์
นามเพ็ง (2550, หน้า 166-167) ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วม
ในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด

เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเรือน ชนะสัตว์ (2549, หน้า 69-72) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไปเรียงลำดับจากการมีส่วนร่วมมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ ไฉล่อม (2548, หน้า 68-71) ทำการศึกษาเรื่องความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผลการ วิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของ มะลิกา มาศ เสงี่ยมแก้ว (2550, หน้า 74-76) ทำการศึกษาเรื่องการนำเสนอรูปแบบการมี ส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้เข้า มามีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ปฏิบัติ และรับผิดชอบ ในกิจกรรม ต่างๆ ให้ความช่วยเหลือ ทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม มีการดำเนินการร่วมกันในกระบวนการวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมิน และร่วมปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราช- บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) ได้กำหนดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยจะสำเร็จเจตนารมณ์ ของกฎหมายฉบับนี้ได้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, หน้า 3-4)

1) สถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ยอมรับการ เปลี่ยนแปลงทางการศึกษา จะต้องเปิดใจกว้างและคิดว่าสถานศึกษา มิใช่แหล่งความรู้เพียงแห่งเดียว แต่ความรู้ที่อยู่ล้อมรอบสถานศึกษา นั้นยังมีอีกมากมาย การยอมรับภูมิปัญญาชาวบ้านนั้นมีคุณค่า จะเป็นหนทางที่ทำให้สถานศึกษาเปิดรับการบูรณาการระหว่างภูมิ ความรู้ของสถานศึกษาและภูมิความรู้จากชาวบ้าน เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง 2) คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมาย ในเรื่องนี้ทางราชการจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เพราะเท่าที่ค้นพบจากการวิจัย คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนดี พอและการคัดเลือกสรรหาบุคคลดังกล่าว จะต้องได้ผู้ที่มีศรัทธาและ มีความเข้าใจในการศึกษา ซึ่งถ้าหากได้คณะกรรมการสถานศึกษาฯ ที่มีคุณภาพ ก็จะเป็นส่วนที่ผลักดันให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน มีข้อมูลและทราบ ความต้องการของชุมชนดีพอ ซึ่งย่อมจะมองเห็นแนวทางในการ แก้ไขปัญหา 3) การเรียนการสอน ในการจัดเตรียมการสอน เป็น หน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น บุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เพื่อให้เด็กได้เรียนอย่างเสมอภาค สำหรับกระบวนการเรียนรู้จะต้องให้เด็กทุกคนมีความสามารถเรียน รู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด นั่นก็คือ การยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง สถานศึกษาจะต้องร่วมกับภาคเอกชนเพื่อ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อ ให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา ใช้ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ 4) หลักสูตร นับว่าเป็นหัวใจของการศึกษา เปรียบเสมือนเป้าหมาย ของการเดินทางหรือเข็มทิศของการศึกษา เพราะถ้าหลักสูตรไม่มี เข็มทิศในการเดินทางก็จะไม่ทราบว่าจุดหมายคืออะไร อยู่ที่ไหน กลายเป็นการเดินทางอย่างไร้จุดหมาย ดังนั้นหลักสูตรจะต้องได้ มาตรฐานสากล ผู้ทำให้หลักสูตรได้มาตรฐาน นอกจากกระทรวง ศึกษาธิการแล้ว สถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาฯ จะต้องเป็นผู้ร่วมกันพิจารณากำหนด โดยยึดความต้องการของสังคม เป็นเกณฑ์ นอกจากนี้การวัดผลจะต้องเที่ยงตรง ตลอดจนใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยจึงจะสอดคล้องกับการเรียนการสอน

ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อ การพัฒนากิจกรรมสำคัญที่ต้องทำก็คือ ผลักดันให้บุคคลได้มี ส่วนร่วมอย่างจริงจัง ในการดำเนินงานพัฒนา ทั้งนี้ก็เนื่องจากหลัก สำคัญที่ว่า การมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพความต้องการ และเจตคติของบุคคล ถ้าบุคคลได้มีส่วนร่วม ในการคิดค้นปัญหา และวางแผนพัฒนาแล้วจะทำให้บุคคลยอมรับ

แผนงานโครงการพัฒนานั้นๆ เป็นการสร้างประชาธิปไตยขั้นพื้นฐาน บุคคลต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหน้าที่การงานของตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านให้ความเห็นชอบแผน ปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้ ปฏิบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ โดยที่มีการศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา มีการพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปีกับแผน พัฒนาของสถานศึกษา มีการพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความ เหมาะสมเกี่ยวกับวิธีการ หรือยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ กิจกรรม งานโครงการที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีการศึกษา หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการพิจารณาความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระการ เรียนรู้ของสถานศึกษา มีการพิจารณาความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ของสาระการเรียนรู้และความสอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-63) จากเหตุผล ดังกล่าวจึงทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านให้ความเห็นชอบแผน ปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการจัดทำสาระหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับในด้านอื่นจะอยู่ในอันดับแรก

6. ผลการวิจัย ผลการวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้าน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทัวถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่คณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้ปฏิบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้

โดยที่มีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียนการ คมนาคม สภาพทางเศรษฐกิจ มีการสนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้ แก่เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษา มีการจัดหาทุนการ ศึกษาอุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่นๆ แก่ผู้เรียนที่ขาดแคลน มีการสนับสนุนให้เด็กพิการได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีการสอด ส่อง ดูแลเด็กที่ได้รับการทารุณ กตจี๋ ชมแห่งล่งละเมิดทางเพศ ใช้แรงงานเด็ก กักขัง ฯลฯ ให้ได้รับความช่วยเหลือและส่งไปขอ รับประทานที่เหมาะสม มีการสอดส่อง ดูแลเด็กที่มีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการ เรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือ ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทัวถึง มีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับ การพัฒนาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด มีการสนับสนุน ส่งเสริมการทำ งานร่วมกับ องค์กรการพิทักษ์สิทธิเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-63) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้การมีส่วนร่วมในการ บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทัวถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับในด้านอื่นจึงอยู่ในลำดับสุดท้าย

7. ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .963$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงาน วิจัยของ อุบล สุวรรณศรี (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้ บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ครูสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ในทางบวกที่ระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวิญใจ เกตุอุดม (2554, บทคัดย่อ) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถาน ศึกษาที่ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชลบุรี เป็นไปในทางบวก ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลิวลัย กลิ่นจันทร์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาเอกชนสังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้เนื่องมาจาก พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพราะจะช่วยให้ ชุมชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการระดม ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ทำให้การจัดการศึกษาเกิด ประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และทำให้การที่ชุมชนเข้ามามีบทบาท ในการจัดการการศึกษานั้นจะช่วยพัฒนาระบบ และกระบวนการ จัดการศึกษา และทำให้ภารกิจของสถานศึกษาในทุกๆ ด้านบรรลุ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 6, 22) ได้อธิบาย ให้เห็นว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความเกี่ยวข้อง กันอย่างมากกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กัน เพื่อนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิภาพ ผู้บริหารของสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการ บริหารงาน พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีส่วนสำคัญ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของส่วนย่อยต่างๆ พฤติกรรมผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทาง เพื่อให้การนำ พาสถานศึกษาให้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง และบรรลุวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษาที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ยังเปิดโอกาสให้ผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวก ในระดับมาก ($r_{xy} = .963$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านพฤติกรรมผู้นำแบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรบริหารจัดการตามระเบียบของทางราชการ

ทำงานอย่างระมัดระวัง สื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรมากกว่าการ พูดจากัน ยึดกระบวนการและข้อเท็จจริง ให้ความสนใจในความ สำเร็จของงานต่ำ และสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงานต่ำ ให้ความสำคัญ แก่งานมากกว่าสัมพันธ์ภาพกับผู้ร่วมงาน และยึดกระบวนการและ ข้อเท็จจริง

2. ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านส่งเสริม และสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้ รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ดังนั้น สถานศึกษา ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียน การคมนาคม สภาพทางเศรษฐกิจ สนับสนุนและจัดหาที่เรียนให้แก่ เด็กในพื้นที่บริการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาให้มากที่สุด จัดหาทุน การศึกษา อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งจำเป็นอื่นๆ แก่ผู้เรียนที่ ขาดแคลน สนับสนุนให้เด็กพิการได้มีการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ส่งเสริมผู้ที่มีโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง สนับสนุน ให้สถานศึกษาให้แก่เด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับ การพัฒนาเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด

3. ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถาน ศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การเข้า มาร่วมทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้การสนับสนุน การทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และการพัฒนาการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการ จัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทั่วถึงและได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ให้คณะกรรมการสถาน ศึกษาและครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษา ควรมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2

2. ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

3. ควรศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 และเขตการศึกษาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกรฟิค.

_____. (2546 ข). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.sing-area.net/mangmoom/modules/php?name/News&file/article&sid/351>. เข้าถึงเมื่อ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2553.

ขวัญใจ เกตุอุดม. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ขวัญเรือน ชนะส์ตรู. (2549). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จำเนียร ตามัง. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2549). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

บุญทัน นามศิริ. (2548). การศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

มะลิมาศ เสงี่ยมแก้ว. (2550). การนำเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. มลิวัลย์ กลิ่นจันทร์. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสังฆมณฑลนครราชสีมา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ราชกิจจานุเบกษา. (2550). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550. ฉบับกฤษฎีกา 116 ตอน 114 ก (17 พฤศจิกายน).

ราชกิจจานุเบกษา. (2553). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550, 24 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 119 (ตอนที่ 99 ก), หน้า 28.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2540). การวิจัยกึ่งทดลองทางพฤติกรรมศาสตร์ : การออกแบบและวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2556). แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2556. กลุ่มนโยบายและแผน. ฉะเชิงเทรา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547ก). การเรียนรู้บูรณาการ : ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป. กรุงเทพฯ : อุษากาพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547ข). ก้าวสู่กระบวนทัศน์ใหม่ในการปฏิบัติราชการ. กรุงเทพฯ : พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

- สุเทพ ไฝ่ล้อม. (2548). ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิชา วิริยมานวงษ์. (2554). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรังชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- องอาจ วรรณวิสิทธิ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อานนท์ นามเพ็ง. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุบล สุวรรณศรี. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement, 607-601.
- William, Reddin, J. (1970). **Managerial Effectiveness.** New York : McGraw-Hill. Book Co.
- Lipham M. James & James A. Hoch. (1974). **The Principalsip : Foundation and Functions.** New York : Harpe & Row Publishers.